
Mediebilden av Sverige

Rapportering om Sverige i internationella nyhetsmedier

Oktober 2022

Svenska institutet (SI) är en myndighet med uppdrag att skapa intresse och förtroende för Sverige utomlands. Vi arbetar med Sverigefrämjande, samarbete i Östersjöregionen och global utveckling.

Innehåll

Mediebilden av Sverige.....	1
Rapportering om Sverige i internationella nyhetsmedier.....	1
Sverige i internationella nyhetsmedier.....	3
USA och Storbritannien	5
Norge, Danmark och Finland	6
Tyskland.....	12
Frankrike	14
Ryssland	15
Bilaga. Metod och förteckning över källor per språk/land.....	19

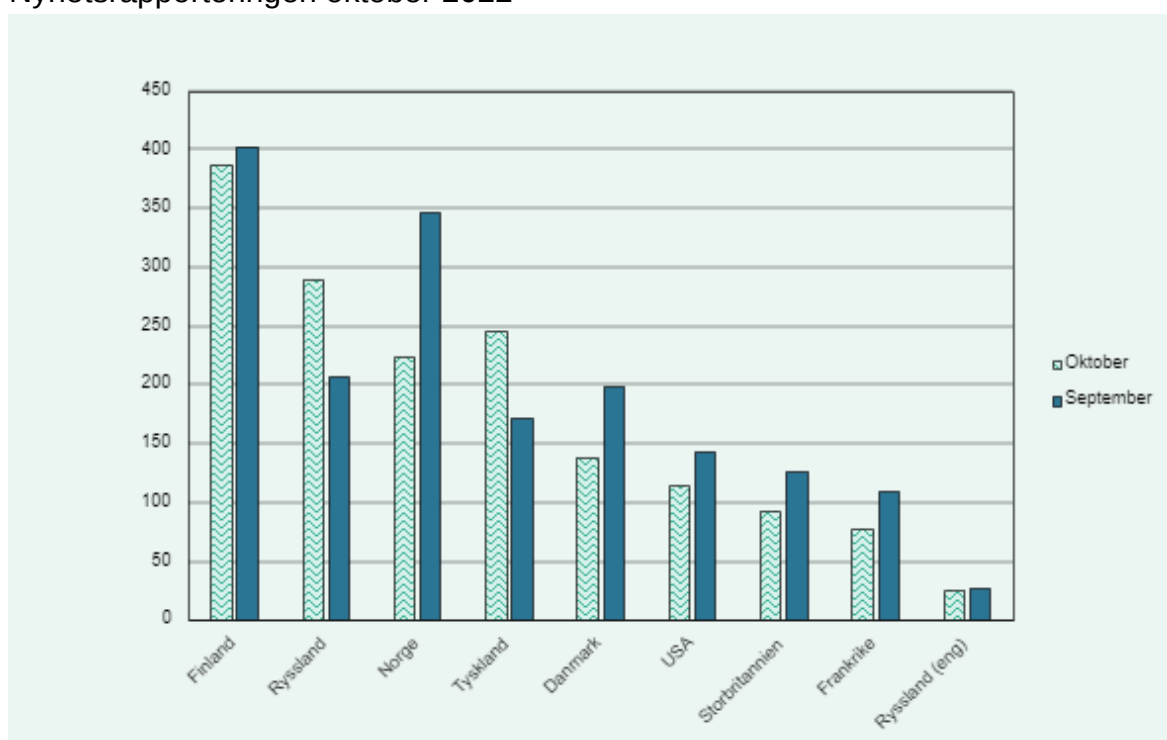
Sverige i internationella nyhetsmedier

Svenska institutet (SI) har uppgiften att följa och analysera bilden av Sverige i andra länder. Det som brukar kallas Sverigebilden är en bild, eller flera bilder, sammansatta av en stor mängd associationer som människor i andra länder förknippar med Sverige. Människors uppfattningar bygger i sin tur främst på direkta upplevelser av Sverige genom exempelvis affärsrelationer eller vistelser i Sverige, men även på andra intryck från till exempel vänner, familj, kultur, nyheter eller sociala medier.

Bilden av Sverige hos en allmänhet i andra länder, och den bild av Sverige som framträder i den internationella nyhetsrapporteringen, är inte alltid samstämmiga. Nyhetsmedia följer en logik för nyhetsvärde och aktualitet, medan uppfattningen hos en allmänhet byggs över tid och förändras mycket långsamt.

SI publicerar månadsrapporter som syftar till att ge en aktuell bild av medierapporteringen om Sverige i ett urval av länder: USA, Storbritannien, Ryssland, Tyskland, Frankrike, Danmark, Norge och Finland. Rapporten bygger på nyhetsrapporteringen i ett urval av nyhetsmedier (se bilaga) samt de mest delade artiklarna oavsett nyhetsmedia i respektive land.

Nyhetsrapporteringen oktober 2022

Figur 1: Antal artiklar publicerade om Sverige under perioderna 1–30 september 1–31 oktober i de nyhetsmedier som SI följer, där Sverige nämns i rubrik eller ingress.

Under oktober var rapporteringen om Sverige mindre omfattande än under september i alla länder förutom Ryssland och Tyskland. Mest rapporterades det om Sverige i Finland, följt av Ryssland.

Gasläckorna på Nord Stream var den händelse som fick störst utrymme i rapporteringen, som huvudsakligen består av redogörelser för händelseförloppet. Sveriges agerande utgör sällan fokus i rapporteringen, som sker mot bakgrund av ett spänt säkerhetsläge mellan å ena sidan USA och EU och å andra sidan Ryssland. Likaså finns en skiljelinje mellan hur västliga respektive ryska medier rapporterar om händelseutvecklingen genom att samma händelser ofta tas upp, men belyses på olika sätt. Det rapporteras om den utredning som i början av oktober genomfördes av svenska myndigheter och som drog slutsatsen att läckorna orsakats av sabotage. I den ryska rapporteringen antyds att USA ligger bakom läckorna. Ett annat spår i rapporteringen handlar om vilka länder Sverige samarbetar med i utredningsarbetet och hur utredningsresultat delas. Sverige uppges ha avvisat bildandet av en formell gemensam utredningsgrupp, en så kallad Joint Investigation Team (JIT), med hänvisning till nationell säkerhet. Officiella svenska företrädare dementerar dock att Sverige inte önskar samarbeta med andra länder och bland de som citeras kring att Sverige samarbetar med Danmark och Finland finns dåvarande statsminister Magdalena Andersson och kammaråklagare Mats Ljungqvist. Av rapporteringen i både västliga och ryska medier framgår att Ryssland vill delta i utredningsarbetet, något som Sverige uppges avvisa. Det framgår också att Sverige inte heller på rysk begäran vill dela utredningsresultat, även det av säkerhetsskäl och med hänvisning till utredningssekretess. Mot slutet av månaden rapporteras om att Sverige genomför en kompletterande utredning, som inkluderar Försvarsmakten.

Överlag är det svenska valet ett litet tema i månadens rapportering om Sverige, men det får något mer utrymme i t ex Tyskland och Frankrike. Rapporteringen är främst återrapporterande och utgörs i liten utsträckning av analyser. Fokus är på regeringsbildningen, innebörden av Tidöavtalet och den nya politiska inriktningen i Sverige. I rapporteringen lyfts Sverigedemokraternas krav för att stödja regeringen, som framförallt uppges ha rört reformer inom migrationsområdet och kriminalpolitiken. Det förekommer fortsatt rapportering om Sverigedemokraternas politiska ursprung och partiledaren Jimmie Åkessons uttalande om ett ”paradigmskifte” i svensk invandrings- och migrationspolitik citeras. Liksom tidigare förekommer jämförelser med andra europeiska länder där skiftet inom svensk politik uppges vara en del av en internationell trend. Att den nya regeringen har för avsikt att arbeta för jämställdhet men frångår den feministiska utrikespolitiken lyfts i en del länder. Detsamma gäller att klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari är regeringens yngsta minister. I en del länder rapporteras också om att regeringens energipolitiska mål gått från förnybart till fossilfritt.

Även rapporteringen om Sveriges Natoansökan har minskat och utgör i de flesta länder en mindre andel av rapporteringen om Sverige än under föregående månader. Störst är andelarna i Ryssland och Finland. Rapporteringen om Nato fokuserar överlag på händelseutvecklingen, däribland att statsminister Ulf Kristersson har besökt Finland och att de turkiska kraven på Sverige kvarstår. Det framgår också att utrikesminister Tobias Billström meddelat att Sverige har för avsikt att fullfölja avtalet med Turkiet.

Rapportering om ekonomi, näringsliv och energi utgör en liten del av rapporteringen. I amerikanska medier rapporteras om den gröna industrialiseringen i norra Sverige och i Finland uppmärksammas energifrågan och t ex Sveriges investeringsprojekt i elkabel till Finland.

USA och Storbritannien

Nyhetsrapporteringen i USA

Under oktober var de mest framträdande temana i nyhetsrapporteringen om Sverige militär- och försvarsfrågor, brottslighet och internationella relationer följt av rapportering om svensk inrikespolitik, som utgjorde knappt en femtedel. På temana militära- och försvarsfrågor, brottslighet och internationella relationer handlar rapporteringen dels om Nato dels om gasläckorna på Nord Stream. Nord Stream (*Reuters*, [6 okt](#), [10 okt](#), [14 okt](#), *Fox News*) och Sveriges Nato-ansökan (*Reuters*, [AP](#)) är i fokus även i månadens mest delade publiceringar om Sverige. Även teman som ekonomi och näringsliv, internationella relationer, kultur samt utbildning och forskning, med fokus på Nobelpriset, har förekommit i nyhetsrapporteringen. Dessa teman utgjorde vardera ungefär tio procent av rapporteringen. Rapportering om Nobelpriset i medicin förekommer även bland de mest delade publiceringarna.

- Rapporteringen om **Sveriges Nato-ansökan** tar dels upp det planerade mötet mellan statsminister Ulf Kristersson och Turkiets president Erdoğan (*AP*), dels Erdoğan's uttalande om möjliga separata Natoanslutningar av Finland och Sverige (bl.a. *AP*, *Reuters*). Det framgår att Erdoğan anser att länderna har olika förhållningssätt till de krav som Turkiet ställt för att godkänna medlemsansökningarna, liksom att Sveriges och Finlands hållning är att länderna ska ansluta sig gemensamt. *AP* uppger att den nya regeringen har för avsikt att fullfölja överenskommelsen med Turkiet för att kunna gå med i Nato, samt inom utrikespolitiken kommer fokusera på närområdet.
- Rapporteringen om läckorna på **Nord Stream** tar bl.a. upp att den svenska utredningen ger stöd åt att det handlar om sabotage (bl.a. *AP*, *Forbes*, *The Hill*, *NY Times*), liksom att också Danmark konstaterat att det handlar om en medveten handling (*The Hill*). Uttalanden från ryska företrädare om att en utredning där Ryssland inte ingår inte kommer vara objektiv återges liksom tidigare försvarsminister Peter Hultqvist svar "att utländsk makt inte brukar involveras i [svenska] brottsutredningar" (*Fox News*). Även uttalanden från tidigare statsminister Magdalena Andersson, med anledning av Rysslands officiella förfrågan om att delta i undersökningen, om att det råder förundersökningssekretess återges (*AP*). Det framgår också av rapporteringen att Sverige initierat en kompletterande brottsplatsundersökning (*AP*).
- På temat **inrikespolitik** har rapporteringen handlat om regeringsbildningen (*AP*, bl.a. [14 okt](#), [17 okt](#)). I rapporteringen uppges Liberalerna ställt som krav för regeringssamarbete att Sverigedemokraterna inte ska ingå i regeringen (*NY Times*) och avtalet som slutits mellan regeringspartierna och Sverigedemokraterna uppges ge partiet exakt vad de önskat – "*the strongest possible influence without the accountability of sitting in the new government*", enligt statsvetaren Sverker Gustavsson vid Uppsala universitet. *NY Times* rapporterar vidare att avtalet får det att framstå som att Liberalerna gjort de största eftergifterna – sett till kriminalpolitik och individuella friheter – vilka tidigare utgjort "röda linjer" för partiet. Sverigedemokraternas ordförandeposter i justitie-, utrikes-, näringslivs- och arbetsmarknadsutskotten tas upp (*AP*). I rapporteringen uppges valresultatet i Sverige understryka trenden där partier långt till höger gör sitt intåg i europeisk politik (*AP*).

Sveriges migrationspolitik fram till åren 2015–2016 liksom utvecklingen inom gängkriminalitet i Sverige lyfts i rapporteringen, liksom att regeringen aviserat ett ”paradigmskifte” i invandringspolitiken (*AP*, *Fox News*).

- På temat **ekonomi och näringsliv** rapporteras dels om den gröna industrialiseringen i Sverige, svenska startup-företag inom clean-tech och hållbara transporter (*Bloomberg*, 11 okt, 24 okt), dels om de ekonomiska utsikterna bl.a. sett till energipriser och utvecklingen på bostadsmarknaden, vilken förutspås försämrats ytterligare (*Bloomberg*).

Nyhetsrapporteringen i Storbritannien

- Under månaden handlade ungefär 15 procent av rapporteringen om Sverige om inrikespolitik, med tyngdpunkt på valet och den nya regeringen. Sport var ett tema i en ungefär lika stor andel av rapporteringen, medan ungefär tio procent av handlade om brottslighet, med fokus på gasläckorna på Nord Stream. Internationella relationer var ett tema i ungefär 10 procent av rapporteringen, men Sveriges Nato-ansökan togs endast upp i par artiklar.
- På temat **inrikespolitik** rapporteras om det svenska riksdagsvalet, regeringsbildningen och den nya regeringens politiska inriktning. *Irish Times* och *The Guardian* uppger att Tidöavtalet har fokus på lag och ordning och *The Times* uppger i en längre artikel att SD har gått från ett parti med rötter från vitmaktrörelsen till att bli det andra största partiet i Sverige. I samma artikel uppges det vara att gå händelserna i förväg att avskrivna den ”svenska exceptionalismen”, utifrån att Sverige fortfarande är ett lyckligt, rikt och jämlikt samhälle med mycket hög tillit till politiken och offentliga institutioner. Något den svenska strategin för att hantera coronapandemin anses ha visat. *The Times* uppger att Sverige ska överge den tidigare förda utrikespolitiken till förmån för att mer bestämt driva sina nationella intressen. Det lyfts i rapporteringen att utrikesminister Tobias Billström sagt att regeringen frångår den feministiska utrikespolitiken, men alltid kommer ”stå för jämställdhet” (t ex *BBC*). Billström citeras kring att ”jämställdhet är en grundläggande värdering i Sverige och även en grundläggande värdering för denna regering” (*The Guardian*). *The Guardian* uppger också att även om den feministiska utrikespolitiken kopierades av flera andra länder fick det diplomatiska konsekvenser, särskilt i Mellanöstern. I artikeln konstateras det att den nya regeringen i stället ska koncentrera sig på att ”främja svenska intressen på alla områden”. Av rapporteringen framgår också att Romina Pourmokhtari utnämns till klimat- och miljöminister och hon uppges vara den yngsta personen att ha en ministerpost i ”klimataktivistens Greta Thunbergs hemland” (*The Guardian*, *BBC*).
- I rapporteringen om **Nord Stream**, som berör både brottslighet och internationella relationer, framgår i början av månaden att den brottsplatsundersökning som flera myndigheter i Sverige genomförde stärkte misstankarna om grovt sabotage (t ex *Daily Mail*, *Independent*). Det lyfts i rapporteringen att Ryssland kräver en ”komplett och transparent” utredning (*The Irish Times*), men Sverige uppges avvisa de ryska kraven på insyn i utredningen (*Independent*) samt undvika en gemensam utredning med andra länder (*Daily Mail*, *Express*). Rapporteringen på temat brottslighet tar även upp att delar av farkameror stulits i Sverige och att snarlika kameror har hittats i ryska drönare, vilket har lett till att Ryssland anklagas för stöld av kameror (t ex *Daily Mail*).

- På temat **internationella relationer** rapporteras om att den svenska EU-parlamentarikern Abir Al-Sahlani klippt av sitt hår under ett framträdande i EU-parlamentet, i solidaritet med iranska kvinnor. Sky News uppger att Sahlani solidaritetshandling var riktad mot ”gamla, trötta” världsledare som inte har tagit ställning för stöd till de iranska kvinnorna.
- I övrigt rapporterar Independent på temat turism om det svenska ishotellet i Lappland. Att Svante Pääbo tilldelades 2022 års Nobelpris i fysiologi eller medicin lyfts fram av flera olika nyhetsmedier (t ex The Guardian).

Norge, Danmark och Finland¹

Nyhetsrapporteringen i Norge

- I jämförelse med föregående månader rapporterades det under oktober mindre om Sverige. Rapporteringen präglades av det oroliga omvärldsläget och tar i hög utsträckning upp olika internationella händelser och processer där Sverige är inblandat. Sammantaget utgjordes rapporteringen om Sverige under oktober nästan uteslutande återrapportering av händelser och skeenden. Analyserande texter förekommer medan opinionsartiklar i stort sett inte förekommer alls. Ett särskilt stort fokus i rapporteringen har varit på sabotaget mot Nord Stream samt de efterföljande undersökningarna och uttalanden från Ryssland. Sabotaget kopplas till Sverige främst på grund av att svenska myndigheter genomför undersökningar av havsbotten vid läckan ([abcnyheter](#), [vg.no](#)).
- Det har under månaden även rapporterats om bland annat Sveriges Nato-ansökan, med särskilt fokus på Turkiets krav på Sverige ([vg.no](#), [abcnyheter.no](#), [abcnyheter.no](#)) svenska protester mot den iranska regimen, den svenska bojkotten av VM i skidåkning ([Aftenposten](#)), och utvisningen av svenskar som deltagit i en högerextremistisk demonstration i Oslo ([Aftenposten](#), [TV2](#)).
- Brottslighet är ett tema i drygt en tiondel av rapporteringen om Sverige och liksom under tidigare månader läggs inom temat stor uppmärksamhet på gängrelaterad brottslighet i Sverige. Merparten av rapporteringen utgörs av nyhetsnotiser om skjutningar och mord i den gängkriminella miljön ([vg.no](#), [Dagbladet](#)). Det förekommer också enstaka artiklar som på ett mer analyserande sätt rapporterar om gängkriminalitet och kommenterar problematiken i förhållande till svensk politik, bland annat beskrivs den nya regeringens kriminalpolitik ([vg.no](#), [Nettavisen](#)). En annan ingång togs i en debattartikel som fått relativt stor spridning. Artikeln resonerar kring att det är problematiskt att se islam som religion som en orsak bakom gängkriminalitet. Det antyds att detta sker i Sverige och riskerar att ske i större utsträckning med den nya svenska regeringen ([Nettavisen](#)).
- Vidare har det rapporterats om den svenska regeringsbildningen och den nya regeringen. Regeringens mandat och de olika samarbetspartiernas position och frågor diskuteras – Sverigedemokraterna får särskild uppmärksamhet och det noteras att det största högerpartiet inte får plats i regeringen ([NRK](#), [vg.no](#)). Sverige uppges i rapporteringen gå mot höger ([Dagsavisen](#), [vg.no](#)).

¹ Underlag om nyhetsrapporteringen i Danmark kommer att läggas till i den rapport som publiceras på si.si

Nyhetsrapporteringen i Danmark

I den danska rapporteringen om Sverige har alla artiklar från de utvalda källorna kategoriserats efter teman, varefter ett urval av 20 artiklar om regeringsbildningen och den nya politiska riktningen samt brottslighet har närlästs. Urvalet har bestått av längre artiklar med syftet att hitta ingående information om hur Sverige porträtteras.

- **Under oktober handlade en femtedel av rapporteringen om Sverige om den nya regeringen och deras politiska riktning inom ett antal områden.** I ett flertal artiklar (*Ekstrabladet*, *Politiken* och *Berlingske*) används begreppet ”paradigmskifte”, som används av regeringen i relation till hur de vill föra den nya politiken. Även att den så kallade feministiska utrikespolitiken avskaffas samt utrikesminister Tobias Billströms uttalande om förbjuda PKKs aktiviteter på svensk mark uppmärksammas (*Berlingske* och *DR*). I likhet med tidigare görs i rapporteringen om Sverige jämförelser mellan Danmark och Sverige. Denna gång gällande invandringspolitikerna och det förekommer att slutsatsen dras att den nya regeringens beslut hittills tycks ligga nära den danska linjen (*Politiken*). Ibland uppges Sveriges och vissa svensks självbild av att vara en humanistisk stormakt vara förbi nu och den nya regeringen ”skal hente Sverige tilbage til realiteternes verden” (*Jyllands-Posten*). Det uppmärksammas också att Sverigedemokraterna inte sitter i regeringen utan agerar som ett stödparti. De uppges ha mycket inflytande över den nya regeringens inriktning av utrikes- och invandringspolitikerna. I mindre utsträckning uppmärksammas även den nya kulturministern Parisa Liljestrands mittstag att benämna den svenske filmregissören Ruben Östlund som en författare bland Selma Lagerlöf och Stieg Larsson i en tv-intervju (*Politiken*). I ett fåtal artiklar rapporteras om klimat och miljö och den nya regeringen uppges vilja satsa på mer kärnkraft (*TV2*).
- **Brottslighet upptar en tredjedel av artiklarna om Sverige under oktober.** Rapporteringen rör främst gängskjutningar i Sverige i allmänhet under 2021, och mer specifikt de skjutningar som drabbat Södertälje senaste månaderna. Situationen i Sverige jämförs även med den i Danmark, där man har betydligt färre skjutningar även per capita. Det rapporteras ingående om problem i Södertälje under flera års tid och mängden grov brottslighet på kort tid den senaste tiden omnämns som ”Södertäljes 'sorte uger’” (*Berlingske* och *Ekstrabladet*). Avgående statsminister Magdalena Anderssons besök i Södertälje uppmärksammas också och hennes uttalande om att gängen ”udgør en fare for vort sammenhold og vort samfund” citeras.

Andelen artiklar om brottslighet dras upp av ett relativt stort antal artiklar om gasläckorna på Nord Stream. Dessa artiklar bedöms primärt vara återrapporterande av nya händelseutvecklingar kring läckorna samt att SÄPO har konstaterat att sabotage mot Nord Stream är ”meget alvorlig” (*TV2*).

Nyhetsrapporteringen i Finland

I den finska rapporteringen om Sverige har alla artiklar från de utvalda källorna kategoriserats efter teman, varefter ett urval av 22 artiklar om regeringsbildningen, Sveriges ansökan om Nato-medlemskap och brottslighet har närlästs. Urvalet har bestått av längre artiklar med syftet att hitta ingående information om hur Sverige porträtteras.

- **Regeringsbildningen efter riksdagsvalet samt den nya regeringens politik är det som får störst uppmärksamhet under oktober, med en fjärdedel av alla artiklar om Sverige.** Händelseförloppet kring regeringsbildningen följs men relativt få artiklar analysera den nya regeringens sammansättning. Den analys som görs kretsar kring Sverigedemokraterna vilka bedöms ha fått *“en nyckelroll”* (*Ilta-lehti*). I en artikel dras paralleller inför valet i Finland 2023 där spekulationer kring vilket inflytande partiet Sannfinländarna, ett systerparti till Sverigedemokraterna, kan tänkas komma att få (*Ilta-Sanomat*). I en artikel rapporteras om uppmärksamheten som den svenska regeringsbildningen fått internationellt med rubriker om samarbete med *“extremhögern”* (*Kauppalehti*).
- Ett större fokus i rapporteringen om regeringsbildningen ligger på Tidöavtalet och de sakpolitiska förändringar det innebär. Det uppmärksammas bland annat att mest utrymme i Tidöavtalet ägnas åt migrationspolitik och att politiken innebär en *“rejäl skärpning”* av invandringspolitiken (*Ilta-lehti*). Inriktningen i politiken beskrivs vidare som *“ett paradigmskifte”* (*Kauppalehti*) och innebär att *“Kristerssons regering genomför nu Sverigedemokraternas invandringspolitik”* (*Helsingin Sanomat*).
- Utöver migrationspolitiken uppmärksammas även en förändring i klimat- och miljöpolitiken. Främst handlar det om reaktioner på att Miljödepartementet avskaffas, vilket bedöms vara *“ett oroande misstag”* (*Kauppalehti*). Representanter för det finska näringslivet tycker å andra sidan att fokus på att korta handläggningstiderna för miljötillståndprocesser är positivt men är skeptiska till att det verkligen kommer att kunna realiseras (*Kauppalehti*). Beslutet att lägga ner Miljödepartementet föranledde också en inrikespolitisk diskussion i Finland om hur man bör göra, där tidigare förslag om att slå ihop miljödepartementet med exempelvis Jord- och skogsbruksdepartementet ansågs innebära fördelar men också att ha kvar och stärka miljödepartementet (*Yle*). Det uppmärksammas även att den nya regeringen vill satsa på kärnkraft (*Helsingin Sanomat*). I en opinionsartikel från finska Samlingspartiet anses att detta är ett tillfälle för Finland att gå i samma riktning (*Helsingin Sanomat*).
- Även en förändring i utrikespolitiken uppmärksammas. Beslutet att lägga ner den feministiska utrikespolitiken diskuteras särskilt. Exempelvis beskrivs det som att *“Socialdemokraternas så kallade feministiska utrikespolitik var alltså bara en variant på Sveriges långa tradition av utrikespolitisk självgodhet. Sveriges ibland glödande tonfall har irriterat inte bara Turkiet.”* (*Helsingin Sanomat*).
- **Sveriges och Finlands ansökningar om medlemskap i Nato har återigen utgjort en större del av rapporteringen, en femtedel.** Det tycks både ha genererats av nya

utvecklingar i processen kring Sveriges och Finlands medlemskap i Nato, men också av att Sverige har en ny regering på plats och intresse för eventuella förändringar i samarbetet mellan länderna, kopplat till Nato. I rapporteringen beskrivs Finland fortsatt vara en mycket viktig samarbetspart för Sverige. Att det första officiella besöket utomlands gick till Finland uppmärksammas, vilket den finska försvarsministern också påpekar: *“det är fint att det första officiella besöket riktas specifikt till Finland. Det beskriver det nära samarbete vi har”* (MTVuutiset). I rapporteringen framkommer även att det tycks råda en samstämmighet mellan länderna och en försäkran från både Sverige och Finland om att man kommer att fortsätta processen mot medlemskap i Nato i samma takt (Ilta-Sanomat och Helsingin Sanomat).

- **Brottslighet utgör en tiondel av rapporteringen, men andelen har ökat jämfört med tidigare.** Problem med gängkriminalitet i Sverige, kallat *“den svenska vägen”*, befaras sprida sig till Finland. Situationen i Sverige beskrivs som *“exceptionell”* och tjänar som exempel på hur illa det kan gå om Finland inte sätter in åtgärder redan nu. Det sägs både av representanter för den finska polisen och politiker i Sannfinländarna (Savon Sanomat, Kauppalehti och Ilta-Sanomat). Bilden som ges i rapporteringen är dock samtidigt att Sverige besitter värdefulla kunskaper att dela med sig av i form av projekt genom vilka man minskat antalet skjutningar och kriminella gäng (Ilta-lehti och Yle).

På temat brottslighet har även gasläckorna på Nord Stream och utredningarna kring dem uppmärksammas i rapporteringen som överlag bedöms vara återrapporterande om händelseförloppet.

- Sport var ett framträdande tema, med ungefär 15 procent av artiklarna. Energifrågan får också fortsatt uppmärksamhet, bl.a. med anledning av Fortums och Vattenfalls planer på nya kärnkraftverk i Sverige och Sveriges investeringsprojekt i elkabel till Finland.

Tyskland

Nyhetsrapporteringen i Tyskland

- Under oktober månad har rapporteringen om Sverige i tyska nyhetsmedier till stor del handlat om sport, inrikespolitik och kultur. Sport är ett tema i nästan hälften av alla artiklar, som framför allt kretsar kring fotboll och mötet mellan Malmö FF och FC Union Berlin i UEFA Europa League. Inrikespolitik utgör ungefär 25 procent av den totala artikelmängden och kultur 15 procent. Mindre teman är brottslighet, ekonomi/näringsliv samt militär- och försvarsfrågor. Rapporteringen är till övervägande del redogörande och bedöms ha en neutral tonalitet.
- Kring temat **inrikespolitik** har det framför allt rapporterats om regeringsbildningen. Det lyfts att regeringsunderlaget består av en trepartiregering med stöd från Sverigedemokraterna. Det poängteras att minoritetsregeringar inte är ovanligt i Sverige men stödet från Sverigedemokraterna uppges markera ett trenderbrott i svensk politik (*Handelsblatt*, *Süddeutsche*). Stundtals lyfts att flera partiledare i oppositionen uttryckt att Sverigedemokraternas inflytande markerar ett negativt politiskt skifte (*Tageszeitung*, *Frankfurter Rundschau*, *Süddeutsche*). Jimmie Åkessons uttalande om ett ”paradigmskifte” i svensk invandringspolitik plockas upp av flera medier (*Tagesspiegel*, *Frankfurter Allgemeine*, *Berliner Morgenpost*). Stundtals lyfter man även att den kriminella utvecklingen med gängvåld och skjutningar starkt påverkat svenska väljare och förändrat det politiska landskapet i Sverige under senare tid (*Tagesspiegel*, *Welt*).

Mycket fokus i rapporteringen är på Sverigedemokraternas krav för att stödja regeringen, som uppges framförallt ha rört reformer kring migration och kriminalitet (*Süddeutsche*, *Der Spiegel*, *Berliner Morgenpost*). Reformförslagen i Tidöavtalet lyfts fram, med särskilt fokus på det innehåll som rör nya direktiv för migrationspolitiken, nya förslag på brottsbekämpning och nya mål för energipolitiken i Sverige (*Tagesschau*, *Süddeutsche*, *Frankfurter Allgemeine*). Man lyfter även upp att den nya regeringen inte kommer använda begreppet ”feministisk utrikespolitik” men att Sverige fortsatt kommer driva jämställdhetsfrågor internationellt (*Frankfurter Allgemeine*, *Der Spiegel*, *Tagesschau*). Det rapporteras även om att Romina Pourmokhtari blivit utsedd till klimat- och miljöminister (*Der Spiegel*, *Tagesspiegel*) och att den nya regeringen valt att lägga ner Miljödepartementet (*Tageszeitung*) vilket det i ett fåtal artiklar riktats kritik mot (*Frankfurter Rundschau*).

- På temat **brottslighet** har det främst rapporterats om utredningsarbetet kring gasläckorna på Nord Stream. *Der Spiegel* och *Tagesschau* uppgav att Sverige inte velat delta i en gemensam utredningsgrupp med Danmark och Tyskland eller delge information kring den egna utredningen på grund av säkerhetsskäl. I en uppföljande artikel rapporterade *Der Spiegel* att dåvarande statsminister Magdalena Andersson dementerat uppgifterna om ett avbrutet samarbete och menade att Sverige fortsatt samarbetade med Tyskland och

Danmark. På temat brottslighet har det även rapporterats om den skjutning då en 16-åring blivit skjuten på en cykelbana i Sandviken (*Süddeutsche*, *Merkur*, *Berliner Morgenpost*). I rapporteringen lyfter man upp att Sverige haft ett ”långvarigt problem med gängkriminalitet och skjutningar”.

- Inom nyheter relaterade till **militär- och försvarsfrågor** har det bland annat rapporterats om att Turkiets president Recep Tayyip Erdoğan fortsatt uttryckt invändningar mot Sveriges ansökning om medlemskap på grund av vad man anser vara terroristklassade organisationers verksamhet i Sverige (*Berliner Zeitung*, *Franfurter Rundschau*). Det har även rapporterats att det förekommit misstankar i Sverige kring att Ryssland ska ha stulit svenska fartkameror och använt delar i drönare som använts i Ukraina (*Focus*).
- På temat **kultur** har man framför allt rapporterat om det ”sensationella fyndet” av Vasas systemskepp Äpplet utanför Stockholm och flera artiklar kring upptäckten har fått stor spridning (*Tagesschau*, *Focus*, *Frankfurter Allgemeine*). Det har även rapporterats om Nobelpriset och framför allt priset i medicin till svensken Svante Pääbo (*Tagesschau*, *Welt*, *Süddeutsche*).

Frankrike

Nyhetsrapporteringen i Frankrike

- Under månaden har drygt en tredjedel av rapporteringen om Sverige handlat om inrikespolitik där fokus varit på regeringsbildningen. Ungefär en femtedel av rapporteringen om Sverige handlar om läckorna på Nord Stream (t ex Le Monde, Le Figaro). Le Figaro uppger att Sverige inte ger Ryssland tillgång till utredningen. Le Figaro rapporterar också om att Turkiet fortsatt blockerar Sveriges och Finlands Nato-anslutning eftersom länderna inte anses leva upp till det avtal länderna kommit överens om. Ungefär 15 procent av rapporteringen tar upp Nobelpriset i medicin som tilldelades den svenska professorn Svante Pääbo. Inget enskilt tema är framträdande bland periodens mest delade publiceringar.
- **I rapporteringen på temat inrikespolitik är ett spår Sverigedemokraternas stora inflytande över den nya regeringen** (t ex Le Figaro). I rapporteringen förekommer ibland en kritisk ton, där Sverigedemokraternas inflytande sätts i en europeisk kontext som uppges karaktäriseras av en tydligare närvaro av högerpopulism. I viss rapportering resoneras kring att bilden av Sverige och uppfattningen om landet som socialdemokratisk förebild och pionjär i klimatfrågan kan komma att påverkas.
- Flera medier uppger att valet och den nya regeringen innebär en ”ny politisk era” i Sverige (Le Monde, L'Express och Libération) med hänvisning till exempelvis förslagen på visitationszoner och strängare straff för återfallsförbrytare. Le Monde rapporterar om Sverigedemokraternas politiska program med satsningar på skattebetalare och mindre pengar till utvecklingsbistånd, migration och klimat liksom att Sverigedemokraterna uppfattas befinna sig utanför den traditionella höger-vänster skalan genom att vilja sänka vissa skatter men samtidigt öka vissa socialförsäkringar. I Le Monde analyseras Sverigedemokraternas och slutsatsen dras att partiets fortsatt har en nynazistisk och migrationskritisk grund. Anledningen till att partiet vuxit uppges inte vara en normalisering av partiet utan att det svenska samhället har förändrats. Le Monde tecknar ett kritiskt porträtt av Ulf Kristersson, som uppges ha blivit vald till statsminister med minst antal röster sedan 1978 och vara mindre populär än tidigare statsminister Magdalena Andersson. Artikeln uppger att Kristersson svikit sitt löfte inför valet 2018 att inte samarbeta med Sverigedemokraterna. I Le Monde framställs regeringsbildningen som en seger för Sverigedemokraterna genom att det avtal som överenskommits mellan de fyra partierna inkluderar stora delar av Sverigedemokraternas krav.

Ryssland

Nyhetsrapporteringen i ryskspråkiga medier

- Det mest framträdande temat i rapporteringen om Sverige var brottslighet och fokus var huvudsakligen på gasläckorna på Nord Stream, som ungefär hälften av rapporteringen om Sverige handlade om. En femtedel av rapporteringen om Sverige handlade om militär- och försvarsfrågor och behandlade Sveriges Nato-ansökan. I övrigt har det rapporterats om bland annat inrikespolitik, sport, näringsliv och kultur, men endast i liten utsträckning.
- **Rapporteringen om gasläckorna på Nord Stream utgörs huvudsakligen av likartade notiser, men Sveriges agerande och Rysslands reaktioner på det synliggörs i rapporteringen.** Det framgår att svenska myndigheter i början av oktober startar en utredning enligt vilken sabotage är orsaken bakom läckorna (*Vesti* m fl). Ryska UD:s talesperson Maria Zakharova citeras kring att en utredning endast kan anses tillförlitlig och objektiv om företrädare från Ryssland deltar (t ex *Ruptly*, *Gazeta*). Att Sverige inte vill att Ryssland deltar i utredningen eller tar del av utredningsresultat är återkommande spår i rapporteringen och det uppmärksammas bland annat att den svenska Åklagarmyndigheten i förundersökningen om misstänkt grovt sabotage fattade beslut om att spärra av området för att kunna göra en brottsplatsundersökning (bl.a. *RIA*, *Kommersant*, *1Kanal*). Det rapporteras också om att Nord Stream AG inte får påbörja en inspektion av de skadade områden av rörledningen eftersom det saknar tillstånd från svenska och danska myndigheter (*NTV*). *Nezavisimaja Gazeta* hänvisar till tidigare justitieminister Morgan Johansson som bekräftar att förundersökningen sker under svensk lag och utredningssekretess gäller. I rapporteringen uppges tidigare statsminister Magdalena Andersson neka Ryssland tillgång till utredningens resultat trots begäran från den ryska premiärministern Mikhail Misjustin (*Kommersant*) och Sverige uppges agera osjälvständigt och lyda USA:s order (*Inosmi*). Att Rysslands UD kallar upp Sveriges, Danmarks och Tysklands ambassadörer och överlämnar en protest mot uteslutning av Ryssland och Gazprom AG från utredningen skapar rubriker i flera medier (bl a *TASS*, *RBC*, *KP*, *Life*). *RT* med flera uppger att Sverige inte ens delar utredningsresultat med Europeiska byrån för straffrättsligt samarbete (Eurojust), Tyskland eller Danmark - och hänvisar till *Der Spiegel*. Senare citeras Magdalena Andersson då hon dementerar uppgifterna och säger att Sverige samarbetar med andra länder (t ex i *RIA* och *Life*.) Mot slutet av månaden sprids Expressens fotoreportage från brottsplatsen i flera medier (se t ex *TASS*).

Rapporteringen om Nord Stream tar även upp vad som uppges vara reaktioner från Kina på bl.a, att Ryssland inte får delta i utredningsarbetet. *RIA* och *Komsomolskaja Pravda* uppger att kommentarer från följare till den kinesiska tidningen *Guancha* speglar Kinas folkopinion. Artikelrubrikerna lyder "Kineser anklagar Sverige" i *RIA* och "Kineser upprörda över Sveriges beslut" i *KP*.

- **På temat militär- och försvarsfrågor är fokus på ratificeringen av Sveriges Nato-ansökan och på Ungerns (t ex RT) och Turkiets ställning i frågan.** I rapporteringen lyfts t ex att president Erdoğan uttryckt att statsminister Ulf Kristersson är ”i kamp mot terrorism och terrorister” (Lenta). På temat lyfts även Sveriges fortsatta militära stöd till Ukraina. Både tidigare utrikesminister Ann Linde (Gazeta), hennes efterträdare Tobias Billström (RIA) samt försvarsminister Pål Jonson (TASS) citeras kring Sveriges fortsatta stöd och samtliga understryker dess vikt.
- **Drygt 10 procent av rapporteringen handlar om sport och tar huvudsakligen upp uttalanden från svenska och ryska idrottare och idrottsfunktionärer om att Ryssland inte tillåts delta i internationella tävlingar.** Exempelvis rapporterar Vesti och TV Zvezda från Europeiska Olympiska kommitténs seminarium där SOK:s chef Peter Reinebo kritiserade ryska och belarusiska delegationers deltagande. RIA uppmärksammar att UD:s avrådan för resor till Ryssland gäller även för ishockeyspelare, vilket leder till kritik från dumaledamöter och UD:s agerande uppges handla om russofobi (Gazeta). Även svenska längdskidåkare hot om att bojkotta VM ifall ryska idrottare får delta uppmärksammas kritiskt i den ryska Duman, vilket bl.a. Gazeta rapporterar om. En personlig berättelse om livet i Sverige av en pensionerad sovjetisk fotbollsspelare som numera bor i Sverige, plockas upp i flera medier. Den ursprungliga intervjun, där han ger Sveriges sociala system både ris och ros, publiceras i Championat.
- **Enstaka artiklar på temat näringsliv handlar liksom under föregående månader om svenska företag som lämnar eller har lämnat Ryssland.** Det rapporteras bl.a. om IKEA:s nedmonterade skyltar i staden Samara (Tsargrad), Bonavas verksamhetsförsäljning (Gazeta) samt vad som uppges vara Volvos planer för ett liknande beslut (Lenta).
- **Rapportering om regeringsskiftet i Sverige utgör en mycket liten andel av rapporteringen om Sverige**, ungefär två procent. Moskovsky Komsomolets uppmärksammar Sveriges yngsta minister, klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari (L), Izvestija rapporterar bl.a. om att regeringen inte kommer använda begreppet feministisk utrikespolitik. Rapporteringen på temat är överlag neutral.
- Även temat kultur är litet i rapporteringen, ett par procent. Den präglas av ett uttalande från Maria Zakharova om den ryske dirigenten Valerij Gergievs uteslutning från Kungliga musikakademin i vilket hon kritiserar akademien: ”Ett fantastiskt motbjudande steg togs mot Ryssland, allt detta gjordes i spåren av den västerländska russofobiska politiken” (t ex i Rossijskaja gazeta och KP) Det förekommer även en viss rapportering om det svenska samhället, men temat är litet (ett par procent). En debattartikel i Expressen ”Ukrainska flyktingar kan inte leva på 71 kronor” plockas av bl a av RIA, MK och RT som rapporterar om vad som uppges vara omänskliga levnadsvillkor för flyktingar från Ukraina i Sverige. En intervju från TV4 med Stadsmissionens verksamhetschef i Karlstad återpubliceras, där hon pratar om barnfamiljernas svårigheter på grund av inflationen, ger ringar på vattnet i Izvestija, Gazeta, Lenta, Izvestija där situationen omnämns som omfattande svält.
- För första gången på flera månader ligger fokus bland de mest delade artiklarna inte uteslutande på krigsrelaterade händelser. Den mest delade artikeln handlar om ”Hur bor en

vanlig svensk familj? (*Trustload*). Rapporteringen om Nord Stream återkommer, t ex *DW*, *Golos Ameriki* och *Meduza*. Endast artiklar publicerade i västerländska eller oberoende medier finns med bland de mest delade.

Nyhetsrapporteringen i engelskspråkiga ryska medier

- De två händelser som fick mest uppmärksamhet i rapporteringen om Sverige under oktober var regeringsbildningen samt Sveriges agerande i samband med gasläckorna på Nord Stream. Även bl.a. det ekonomiska läget i Sverige har tagits upp i rapporteringen.
- **Rapporteringen om regeringsbildningen efter valet lyfter framförallt den nya politiska inriktningen.** *Sputnik* tar upp att regeringen har stöd av Sverigedemokraterna och uppger att den politiska inriktningen troligen kommer innebära bl.a. hårdare straff för organiserad brottslighet, ett minskat antal asylsökande och minskat bistånd. Detta uppges utgöra en stor förändring från tidigare statsminister Fredrik Reinfeldts ambition om att göra Sverige till en "humanitär stormakt". Det framgår av rapporteringen att Miljödepartementet kommer att läggas ner och regeringen uppges "först och främst behöva lösa ekonomiska frågor, eftersom Sverige, liksom många andra europeiska nationer, är belastat med rekordhög inflation och en växande energikris" (*Sputnik*). Kristersson uppges vara ett stort fan av kärnkraft, till skillnad från Socialdemokraterna (*Sputnik*). Även utrikespolitiken lyfts fram. Det framgår att den nya regeringen överger den feministiska utrikespolitiken; ett begrepp som uppges ha fått mycket kritik i Sverige. Utrikesminister Tobias Billström citeras kring att ansatsen har varit kontraproduktiv för Sverige internationellt (*Sputnik*).
- **I rapporteringen om Nord Stream framträder en bild av att Ryssland misstror Sveriges agerande.** Rapporteringen speglar dock framförallt det spända säkerhetspolitiska läget och det framgår att Ryssland antyder att det "kollektiva väst" är skyldigt till läckorna. Under månaden uppges inledningsvis den svenska flottan, i oklart syfte och bara dagar innan läckorna uppstod, ha besökt området för Nord Stream 1 och 2. Det lyfts i samma rapportering att den ryska underrättelsetjänsten, SVR, anser att de explosioner som ledde till skador på ledningarna var en "internationell terroristhandling" och det kollektiva väst uppges vara skyldigt (*Sputnik*). Den ryskengelska rapporteringen tar också upp att den utredning som genomförts av svenska myndigheter kom fram till att läckorna sannolikt uppstått genom sabotage och det framgår att Ryssland antytt att Washington och London är skyldiga (*Sputnik*). Sverige uppges i rapporteringen om Nord Stream ignorera Rysslands önskan att delta i utredningsarbetet samt ta del av utredningsresultat, trots en formell begäran till dåvarande statminister Magdalena Andersson (*Sputnik*). Sverige uppges inte heller vilja samarbeta med andra länder, vilket dementeras av Magdalena Andersson (*Russia Today*). När det mot slutet av månaden rapporteras om att Sverige inleder en ny undersökning citeras bl.a. ryska UD:s talesperson Maria Zacharova kring att undersökningarna bara kan anses vara tillförlitliga och objektiva om Moskva får delta (*Sputnik*).
- **Rapportering om vad som uppges vara utmaningar i det svenska samhället är återkommande i den ryskengelska rapporteringen.** Under månaden rapporteras bl.a. om att svenska kyrkor kommer behöva stänga under vintern, på grund av de höga elpriserna. Detta uppges aldrig ha hänt tidigare och energipriserna i Europa uppges ha stigit sedan EU införde "självskadande" sanktioner mot Ryssland (*Sputnik*). Samma påstående lyfts även i

en artikel om att svenskar kommer behöva acceptera en lägre levnadsstandard och att en hård och kall vinter väntar. Svenska experter inom särskilt banksektorn citeras i rapporteringen. (*Sputnik*, *Sputnik*).

- *Russia Today* rapporterar om den våg av fartkamerastöldar som skett i Sverige. I artikeln nämns det att det misstänks att stölderna kan vara kopplade till ”den pågående konflikten mellan Moskva och Kiev.”

Bilaga. Metod och förteckning över källor per språk/land

I rapporten analyseras innehållet i nyhetsrapporteringen om Sverige under en given månad, i sex länder. För analysen har ett urval av stora och betydelsefulla nyhetsmedier i respektive land gjorts (se nedan). För dem inkluderas samtliga artiklar som publicerats under månaden och innehåller något av sökorden Sverige, svenska, svensk, Stockholm, Göteborg och Malmö i rubrik eller ingress. För att komplettera analysen inkluderas också de mest delade publiceringarna som innehåller något av sökorden i respektive land, oavsett i vilket medium de publicerats. Bland de mest delade artiklarna kan även exempelvis icke etablerade medier, t ex bloggar, förekomma.

För att identifiera framträdande ämnen av relevans i rapporteringen kategoriseras artiklarna i förutbestämda teman. Därefter görs ett manuellt urval av artiklar utifrån deras relevans för kommunikation om Sverige och Sverigefrämjande. Baserat på det slutliga urvalet av artiklar görs en innehållsanalys genom manuell läsning och kategorisering av huruvida Sverige står i fokus för artikeln och tonalitet. Även mindre teman eller händelser kan komma att lyftas till landssammanfattningarna om de av olika skäl bedöms som relevanta ur ett kommunikations- eller främjandeperspektiv. Sådana skäl kan exempelvis vara att händelsen är nära kopplad till Sveriges förtroende utomlands och/eller att tonaliteten är tydligt negativ eller positiv.

Engelska – USA

nytimes.com washingtonpost.com wsj.com forbes.com houstonchronicle.com usatoday.com
chicagotribune.com nypost.com newsday.com bostonglobe.com seattletimes.com denverpost.com
nydailynews.com dallasnews.com tampabay.com sfchronicle.com ft.com bloomberg.com
foreignpolicy.com cnn.com foxnews.com msnbc.com politico.com axios.com time.com
apnews.com thehill.com npr.org latimes.com

Engelska – Storbritannien

thesun.co.uk dailymail.co.uk thetimes.co.uk mirror.co.uk telegraph.co.uk independent.co.uk
inews.co.uk birminghammail.co.uk manchestereveningnews.co.uk heraldscotland.com
scotsman.com irishtimes.com independent.ie metro.co.uk metro.news standard.co.uk express.co.uk
bbc.co.uk economist.com news.sky.com spectator.co.uk theguardian.com

Ryska

tass.ru rg.ru iz.ru kp.ru inosmi.ru aif.ru mn.ru kommersant.ru ng.ru novayagazeta.ru vedomosti.ru
rbc.ru interfax.ru rt.ru meduza.io mk.ru pravda.ru gazeta.ru lenta.ru newizv.ru ria.ru life.ru fan.ru
vesti.ru ren.tv tvrain.ru ntv.ru 1tv.ru tvzvezda.ru, echo.msk.ru, forbes.ru, russian.rt.com,
openmedia.io, mbk-news.appspot.com, anews.com, zona.media, znak.com, tsargrad.tv

Ryska (engelskspråkiga medier)

sputniknews.com RT.com tass.com

Franska

lemonde.fr lefigaro.fr lepoint.fr lexpress.fr liberation.fr leparisien.fr nouvelobs.fr france24.com
franceinfo.fr lci.fr afp.com, rtl.fr

Tyska

bild.de zeit.de fr.de sueddeutsche.de taz.de faz.net welt.de tagesschau.de stern.de huffingtonpost.de
rp-online.de express.de n24.de bz-berlin.de mopo.de heute.de morgenpost.de berliner-zeitung.de
spiegel.de tagesspiegel.de abendblatt.de focus.de deutschlandfunk.de rbb24.de dw.com
handelsblatt.com merkur.de

Norska

vg.no nrk.no dagbladet.no tv2.no nettavisen.no aftenposten.no abcnyheter.no dagsavisen.no e24.no
morgenbladet.no

Danska

jyllands-posten.dk berlingske.dk politiken.dk ekstrabladet.dk information.dk bt.dk cphpost.dk dr.dk
tv2.dk borsen.dk

Finska

hs.fi is.fi iltalehti.fi hbl.fi kauppalehti.fi helsinkitimes.fi yle.fi radionova.fi mtvuutiset.fi stt.fi
supla.fi aamulehti.fi ts.fi kaleva.fi savonsanomat.fi nelonen.fi